

**ПрАТ
УКРАЇНСЬКА АКЦІОНЕРНА
СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«АСКА»**

**Зміни до Правил добровільного страхування
залізничного транспорту шляхом їх
викладення у новій редакції:**

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
(нова редакція)**

2104.2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор
ПрАТ «Українська акціонерна
страхова компанія АСКА»

А.О. Шукатко

20 Вр.

ПРАВИЛА ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ (нова редакція)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі цих Правил Приватне акціонерне товариство «Українська акціонерна страхова компанія "АСКА" (надалі Страховик) укладає Договори добровільного майнового страхування засобів залізничного транспорту з юридичними особами, які володіють, розпоряджуються та/або користуються засобами залізничного транспорту (надалі Страхувальниками):

- за правом власності;
- за договором оренди, найму;
- за дорученням;
- лізингу;
- на інших законних підставах.

1.2. Страхувальник у договорі страхування може призначати особу (Вигодонабувача), яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування

1.3. Договір страхування може бути укладений стосовно засобів залізничного транспорту, щодо яких мають майновий інтерес треті особи. При цьому за таким договором страхування призначення Вигодонабувача є обов'язковим. Таким Вигодонабувачем повинна бути призначена така третя особа або інша вказана нею особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням майном (майнове страхування).

2.2. На страхування приймаються наступні засоби залізничного транспорту у технічно справному стані:

- а) локомотиви (електровози, тепловози, паровози, газотурбовози, мотовози, автомотриси тощо);
- б) моторвагонний рухомий склад (електросекції, дизель-поїзди, турбопоїзди, акумуляторні поїзди тощо);
- в) вантажний вагонний склад (напіввагони, платформи, цистерни, криті вагони, ізотермічні вагони, вагони спеціального призначення, рефрижератори тощо);
- г) пасажирський вагонний склад (пасажирські, багажні, поштові, багажно-поштові, службові, ресторани, вагони спеціального призначення тощо).

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

3.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

3.2. Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі, яка призначена Страхувальником і може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку (Вигодонабувачу).

3.3. Страховим ризиком, застрахованим на умовах цих Правил, може бути пошкодження, конструктивна загибель або втрата засобу залізничного транспорту внаслідок настання наступних подій:

3.3.1. Транспортні події техногенного характеру:

- сход з рейок або зіткнення рухомого складу;
- руйнування комунікацій;
- порушення виробничого або транспортного процесу;
- пожежа, вибух, не пов'язані з протиправними діями третіх осіб тощо.

Згідно з цими Правилами повна загибель об'єкту має місце, якщо витрати на його відновлення рівні або перевищують вартість застрахованого об'єкту чи ліміту, зазначеного в договорі страхування.

3.3.2. Транспортні події природного характеру:

- землетрус, селеві потоки, повень, обвал, буря і ураган, лісові торф'яні пожежі, дуже сильний мороз, дуже сильна спека тощо.

3.3.3. Транспортні події, пов'язані з протиправними діями третіх осіб:

- викрадення (спроба викрадення) засобу залізничного транспорту або його частин та деталей або знищення рухомого складу;

- накладення на колію сторонніх предметів, блокування руху поїздів тощо.

Згідно з цими Правилами транспортними подіями вважаються катастрофи, аварії, серйозні інциденти, інциденти та порушення, що виникли при русі рухомого складу залізничного транспорту та призвели до пошкодження або конструктивної загибелі об'єктів залізничного транспорту.

Катастрофа на залізничному транспорті – транспортна подія з тяжкими наслідками, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або рухомим складом залізничного транспорту, сходи рухомого складу в пасажирських або вантажних поїздах на перегонах і станціях, внаслідок яких пошкоджено рухомий склад залізничного транспорту до ступеня вилучення його з інвентарного парку в обсязі від трьох одиниць.

Аварія на залізничному транспорті – транспортна подія, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або рухомим складом залізничного транспорту, сходи рухомого складу у поїздах на перегонах і станціях, внаслідок яких пошкоджено рухомий склад залізничного транспорту до ступеня вилучення його з інвентарного парку.

Серйозний інцидент – транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, яка могла призвести до аварії та/або внаслідок якої рухомий склад залізничного транспорту пошкоджено до ступеня капітального ремонту.

До серйозних інцидентів відносяться:

- зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншим поїзном чи рухомим складом залізничного транспорту, сходи рухомого складу у поїздах на перегонах і станціях, які не належать до аварій за своїми наслідками;
- відправлення поїзда на зайняту колію;
- відправлення поїзда за неготовим маршрутом;
- проїзд заборонного сигналу, граничного стовпчика або сигнального знаку «Межа станції»;
- вихід рухомого складу залізничного транспорту на маршрут приймання (відправлення) поїзда, на перегін;
- відправлення поїзда з перекритими кінцевими кранами;

- розвалювання вантажу під час руху з порушенням габариту навантаження;
- саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у пасажирському поїзді між вагонами;

- падіння деталей рухомого складу пасажирського поїзда на колію;
- переведення стрілки під поїздом;
- поява на польовому або локомотивному світлофорі дозволяючого показання сигналу замість заборонного або поява більшого дозволяючого показання сигналу;
- відкриття світлофорів, що відповідають даному маршруту, якщо стрілки не поставлені в належне положення;
- переведення стрілки, що входить до поїзного маршруту, або відкриття світлофора ворожого маршруту при відкритому світлофорі, що огорожує встановлений поїзний маршрут.

Інцидент – транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася серйозним інцидентом.

До інцидентів відносяться:

- зіткнення чи сходи рухомого складу залізничного транспорту під час виконання маневрової роботи;

- переведення стрілки під маневровим складом;
- саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у вантажному поїзді між секціями локомотива та між локомотивом і першим вагоном пасажирського поїзда;
- розріз стрілки (рухомого осердя хрестовини) складу;

Поява несправності локомотива, моторвагонного рухомого складу або спеціального рухомого складу, вагонів, несправності колії, пристроїв СЦБ і зв'язку, контактної мережі, енергопостачання, які призвели до затримки поїзда на перегоні чи станції на 1 годину і більше понад графіків час (за винятком заміни гостродефіцитних рейок);

- падіння деталей рухомого складу вантажних чи господарчих поїздів на колію;
- заміна колісної пари на шляху прямування пасажирського поїзда, що призвела до затримки пасажирського поїзда понад 2 години;

- злам бокової ферми кузова вантажного вагона, колісної пари або її елементів, боковини, візка рухомого складу, надресорної чи хребтової балок пасажирських і вантажних вагонів або тріщин балок візків пасажирських вагонів;

- несправність колії або стрілочних переводів на головних коліях та маршрутах прямування пасажирських поїздів, що виявлені вагоном-колієвимірником, при яких рух поїздів забороняється;

- злам рейки і елементів стрілочних переводів;
- приймання і відправлення поїзда за неправильно приготовленим маршрутом;
- зіткнення пасажирських, вантажних поїздів або іншого рухомого складу залізничного транспорту з автотранспортними засобами або іншими самохідними машинами на залізничних переїздах з причин порушення вимог правил технічної експлуатації.

Порушення – транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася інцидентом.

До порушень відносяться:

- не огороження сигналами небезпечного місця для руху поїздів при виконанні робіт;
- перехід на інші засоби сигналізації і зв'язку для організації руху поїздів на 8 і більше годин і більше через несправність технічних засобів;
- наявність у колії гостродефіцитних рейок (у тому числі в накладках);
- несправність букси або інші технічні несправності вагонів, локомотивів, секцій локомотивів, секцій дизель-поїздів та електросекцій чи неправильні дії причетних працівників, що призвели до відчеплення рухомого складу від поїзда на шляху його прямування;
- наїзд на сторонні предмети, деталі верхньої будови колії, рухомого складу, візки, вишки ізолюючі знімні, гальмові башмаки тощо;
- порушення технічних умов навантаження і кріплення вантажу, які не викликали вихід вантажу за встановлений габарит навантаження, але призвели до відчеплення вагона від поїзда на будь-якій станції, крім кінцевої;

- відмови в роботі електричної централізації, ключової залежності стрілок і сигналів на станціях, автоблокування на перегонах, енергопостачання на станціях і перегонах, несправності контактної мережі, зв'язку, засобів автоматичного контролю технічного стану рухомого складу під час руху поїзді, що не усунені протягом 8 годин і більше, а пристроїв на залізничних переїздах – протягом 4 годин і більше;
- виникнення на шляху прямування несправностей локомотива, що спричинили зупинку пасажирського, вантажного чи господарчого поїзда на перегоні чи станції з вимогою допоміжного локомотива;
- несправність колії або стрілочних переводів на головних коліях, що виявлені вагоном-колівимірником, при яких швидкість руху поїздів обмежена до 15 км/год.
- несправність колісних пар, що призвели до необхідності їх заміни;
- невірні дії причетних працівників, що призвели до затримки поїзда;
- перекриття дозволяючого показання сигналу на заборонне, що виникало проїзд заборонного сигналу на станціях;
- несвоєчасне закінчення робіт у «вікно», що призвело до затримки поїздів;
- вихід рухомого складу залізничного транспорту за граничний стовпчик на станції.

Страховання може здійснюватись на випадок всіх або окремих з перерахованих вище ризиків. Договором страхування може бути передбачено обмеження причин та обставин настання страхового випадку.

3.4. Договір страхування залізничного транспорту може бути укладений за принципом «Всі ризики», за винятком виключень та обмежень, наведених в пп. 3.6, 3.7 цих Правил та зазначених в договорі страхування. При цьому договір страхування може бути укладений на випадок «Загибелі або пошкодження» або на випадок «Повної загибелі» застрахованого об'єкту. Договір страхування також може додатково містити ризик «Викрадення» застрахованого об'єкта залізничного транспорту, його частин та деталей.

3.5. За згодою сторін, договором страхування може бути додатково передбачено відшкодування збитків, пов'язаних з:

3.5.1. Витратами та заходами щодо рятування рухомого складу з метою зменшення збитків.

3.5.2. Витратами щодо розчищення території після настання страхового випадку та демонтажу пошкоджених об'єктів, які постраждали внаслідок страхової події та приведення території страхування до вигляду та стану, в якому ця територія знаходилася до того, як стався страховий випадок, в обсязі, зазначеному в договорі страхування.

Договором страхування може бути передбачено страхування інших непрямих збитків, пов'язаних із настанням страхового випадку.

3.6. В усіх випадках не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:

3.6.1. Усякого роду воєнних дій чи військових заходів і їх наслідків, громадянської війни, народних хвилювань і страйків, революції, заколоту, повстання, масового безладдя, групових порушень громадянського порядку, конфіскації, арешту або знищення засобів залізничного транспорту за вимогою військової чи цивільної влади.

3.6.2. Впливу ядерної енергії в будь-якій формі.

3.7. Обмеження страхування. Якщо інше не передбачено договором страхування, не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:

3.7.1. Навмисних дій або грубої необережності Страхувальника, власника складу, диспетчерського персоналу, машиністів та їх помічників та іншого персоналу, що працює та обслуговує рухомий склад.

Згідно з цими Правилами під грубою необережністю розуміються такі дії або бездіяльність Страхувальника (його представників), негативні наслідки яких він міг і повинен був передбачити, щоб уникнути або попередити їх настання.

3.7.2. Керування засобом залізничного транспорту у стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння.

3.7.3. Експлуатації засобу залізничного транспорту у заздалегідь відомому технічно несправному стані

3.7.4. Фізичного зносу, корозії засобів залізничного транспорту, його машин, механізмів та обладнання.

3.7.5. Терористичних актів та їхніх наслідків.

«Терористичними актами» за цими Правилами вважаються будь-які дії, пов'язані з метою застосування насильства в політичних або релігійних цілях (прямо або непрямо), які включають будь-яке застосування насильства з метою залякати громадськість або будь-яку частину громадськості.

3.8. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування, які не суперечать законодавству України.

4. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

4.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою сторін та зазначається в договорі страхування.

4.2. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу в розмірі та строк, передбачений договором страхування, якщо інший порядок вступу договору в силу не передбачений договором страхування.

4.3. Дія договору страхування припиняється в 24 години 00 хвилин дня, що визнається на підставі п. 12.1 цих Правил днем припинення дії договору.

4.4. Договір страхування, укладений на підставі цих Правил, діє на території України, якщо інше не зазначено в договорі страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ ТА СТРАХОВОЇ ПРЕМІЇ

5.1. Страхова сума - грошова сума, у межах якої Страховик, відповідно до умов страхування, зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

5.2. Страхова сума стосовно засобу залізничного транспорту встановлюється за згодою сторін у межах вартості засобу залізничного транспорту.

5.3. Якщо договором страхування передбачена компенсація витрат, зазначених в п. 3.5 цих Правил, в договорі страхування встановлюється ліміт відповідальності – максимальна сума таких витрат, що може бути компенсована Страховиком. Такий ліміт може збільшувати загальну страхову суму за договором страхування.

5.4. Договором страхування може бути передбачена франшиза - частина збитку, що не відшкодовується Страховиком. Розмір франшизи визначається в договорі страхування.

5.5. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

5.6. Страховий тариф встановлюється в залежності від умов страхування, типу застрахованого об'єкту, умов експлуатації засобу залізничного транспорту та інших чинників, що впливають на ризик.

5.7. Страхова премія (страховий внесок, страховий платіж) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування. Розмір страхової премії визначається в залежності від страхового тарифу, страхової суми, строку страхування.

5.8. Порядок сплати страхової премії та її розмір вказується в договорі страхування.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.

6.2. При укладанні договору страхування, внесенні змін до умов договору страхування, Страхувальник зобов'язаний надати Страховику можливість здійснити огляд засобів залізничного транспорту, щодо яких укладається або діє договір страхування.

Якщо при страхуванні засобів залізничного транспорту вони мають пошкодження або дефекти, договір страхування повинен містити про це відповідний запис. У випадку, якщо внаслідок настання страхового випадку пошкоджені або дефектні частини (деталі) підлягають заміні або ремонту, страхова виплата за них не здійснюється.

У випадку, якщо протягом дії договору страхування зазначені в договорі страхування дефекти були усунені або (та) пошкоджені деталі були замінені, Страхувальник зобов'язаний сповістити про це Страховика та надати йому можливість здійснити огляд застрахованого засобу залізничного транспорту. При цьому договір страхування повинен містити додатковий запис.

Страхувальник несе відповідальність за достовірність та повноту відомостей, наданих ним у заяві на страхування та зазначених в договорі страхування.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. Страхувальник має право:

7.1.1. Ознайомитися з умовами страхування.

7.1.2. Отримувати страхове відшкодування в межах страхової суми, з урахуванням конкретних умов, зазначених в договорі страхування. Порядок та умови здійснення виплати страхового відшкодування визначений у розділі 9 цих Правил.

7.1.3. Отримати дублікат договору страхування у випадку його втрати.

7.1.4. Ініціювати зміни умов договору страхування в порядку, визначеному в розділі 11 цих Правил та умовами договору страхування.

7.1.5. Ініціювати дострокове припинення договору страхування в порядку, визначеному в розділі 12 цих Правил, якщо інший порядок не передбачений договором страхування.

7.2. Страхувальник зобов'язаний:

7.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі у розмірі та порядку, визначеному договором страхування.

7.2.2. Надавати представникам Страховика можливість проведення огляду засобу залізничного транспорту, заявленого на страхування, до укладання договору страхування, у період його дії та після настання страхового випадку.

7.2.3. При укладанні договору страхування і протягом строку його дії повідомляти Страховика про всі укладені договори страхування і договори страхування, що укладаються стосовно засобу залізничного транспорту, на який поширюється дія договору страхування.

7.2.4. Дотримуватись законних, офіційних або зазначених у договорі страхування заходів безпеки, пов'язаних з експлуатацією, обслуговуванням та збереженням застрахованого засобу залізничного транспорту. Дотримуватись інструкцій зі зберігання, експлуатації та обслуговування застрахованих засобів залізничного транспорту, а також використовувати їх тільки за прямим призначенням.

7.2.5. Протягом строків, визначених в договорі страхування, повідомляти Страховика в письмовому вигляді про зміну умов, пов'язаних з експлуатацією застрахованих засобів залізничного транспорту, що впливають на оцінку застрахованих за договором страхування ризиків.

7.3. При настанні випадку, що може бути визнаний страховим Страхувальник (його представник) зобов'язаний:

7.3.1. Вживати всіх можливих заходів для порятунку засобу залізничного транспорту, запобігання подальшого пошкодження та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку.

7.3.2. У порядку та строки, визначені в договорі страхування заявити про подію в компетентні органи.

7.3.3. У порядку та строки, визначені в договорі страхування, повідомити про подію Страховика. Протягом наступних 2-х робочих днів після події або в інший строк, передбачений договором страхування, Страхувальник зобов'язаний письмово заявити про подію Страховика із наданням необхідних документів, визначених договором страхування.

7.3.4. Зберігати пошкоджені об'єкти в тому виді, в якому вони опинилися після настання події, що призвела до їхнього пошкодження, до огляду представником Страховика. Зміна картини наслідків події можлива тільки у тому випадку, якщо це диктується вимогами безпеки та/або прагненням зменшити розмір збитку.

7.3.5. Надати Страховику можливість проводити огляд або обстеження пошкоджених засобів залізничного транспорту, розслідування у відношенні причин та розміру збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку і порятунку застрахованих об'єктів. Зазначені дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплачувати страхове відшкодування у зв'язку зі збитком.

7.4. Страховик має право:

7.4.1. Встановлювати розмір страхової премії з урахуванням усіх чинників, що впливають на ймовірність настання страхової події.

7.4.2. Перевіряти стан засобу залізничного транспорту щодо якого укладений договір страхування та достовірність наданих Страхувальником документів та інформації про умови експлуатації і зберігання застрахованих засобів залізничного транспорту.

7.4.3. Самостійно з'ясовувати причини й обставини страхового випадку. При необхідності направляти запити в компетентні органи про представлення відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку.

7.4.4. Ініціювати дострокове припинення дії договору страхування в порядку, визначеному в розділі 11 цих Правил.

7.4.5. Відстрочити виплату страхового відшкодування при необхідності додаткової перевірки характеру та обставин страхового випадку на строк, встановлений договором страхування з дати отримання всіх документів, необхідних для здійснення страхової виплати з числа зазначених в п. 9.4 цих Правил.

Якщо відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу проти Страхувальника або його представників, та ведеться розслідування обставин, щодо настання страхового випадку та спричинили виникнення збитку, то страхове відшкодування не виплачується до закінчення розслідування або винесення вироку суду, що набув законної сили.

7.4.6. Видавати Страхувальнику відповідні письмові рекомендації або ініціювати внесення змін в договір страхування після одержання від Страхувальника повідомлення про зміни в експлуатації застрахованого засобу залізничного транспорту.

7.4.7. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених п.10.1 цих Правил або у випадках невиконання Страхувальником обов'язків передбачених пп. 7.2, 7.3 цих Правил, якщо це зазначено в договорі страхування, та у випадках, передбачених чинним законодавством України.

7.5. Страховик зобов'язаний:

7.5.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

7.5.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати. Здійснити огляд пошкодженого об'єкта, скласти протокол огляду за встановленою формою.

7.5.3. При визнанні випадку страховим здійснити виплату страхового відшкодування протягом 15 робочих днів (якщо інше не передбачено в договорі страхування) після складання страхового акту. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування.

7.5.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, здійснені ним з метою запобігання або зменшення збитків, на умовах, передбачених договором страхування.

7.5.5. При відмові або відстрочці виплати страхового відшкодування письмово повідомити про це Страхувальника (Вигодонабувача) протягом 15 робочих днів після прийняття відповідного рішення (якщо інше не передбачено договором страхування), з мотивованим обґрунтуванням причин відмови або відстрочки.

7.5.6. За заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі зміни вартості об'єкту страхування, переукласти з ним договір страхування.

7.5.7. Не розголошувати відомості про Страхувальника та його майновий стан, що стали йому відомі при укладенні або у зв'язку з чинністю договору страхування, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

7.6. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки сторін, що не суперечать чинному законодавству.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

8.1. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком, виходячи з суми заподіяного в результаті настання страхового випадку матеріального збитку, з урахуванням умов договору страхування, за вирахуванням франшизи, що передбачена умовами договору страхування.

8.1.1. Якщо страхова сума, встановлена для застрахованого об'єкта, складає певну частку від вартості засобу залізничного транспорту на момент укладання договору страхування (якщо інше не передбачено договором страхування), то сума страхового відшкодування розраховується в тій же частці від величини матеріального збитку, за вирахуванням франшизи.

8.1.2. Договором страхування може бути передбачений порядок визначення суми страхового відшкодування без застосування співвідношення вартості застрахованого об'єкта та його страхової суми ("за першим ризиком"). При цьому страхове відшкодування розраховується у розмірі суми збитку, за вирахуванням франшизи, передбаченої договором страхування, в межах страхової суми.

8.1.3. За будь-яких обставин розмір страхового відшкодування не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування стосовно застрахованого засобу залізничного транспорту.

8.2. Величина матеріального збитку у випадку пошкодження застрахованого засобу залізничного транспорту розраховується Страховиком на підставі висновку експертів, результатів розслідування події, наданих Страхувальником (акт, протокол огляду, наказ, заходи, інформаційна телеграма), даних огляду пошкодженого засобу залізничного транспорту та інших документів компетентних органів, що підтверджують факт настання страхової події і розмір заподіяного збитку.

При визначенні розміру збитку враховуються тільки ті витрати, що викликані страховим випадком. При цьому заміна пошкоджених частин і деталей пошкодженого об'єкта приймається в розрахунок за умови, що вони шляхом ремонту не можуть бути приведені в стан, придатний для подальшого використання, чи витрати на такий ремонт перевищують витрати з їх заміни на нові.

8.3. Матеріальний збиток розраховується:

8.3.1. При повній або конструктивній загибелі застрахованого об'єкта - в розмірі його дійсної вартості на момент укладання договору страхування (якщо інше не передбачено договором страхування), за вирахуванням вартості вузлів, деталей та обладнання, придатних для подальшого використання або реалізації.

8.3.2. При пошкодженні конструкції засобів залізничного транспорту чи його обладнання - в розмірі витрат на його відновлення згідно з кошторисом, який складено за участю експерта Страховика і погоджено з Страхувальником.

8.3.3. У витратах на відновлення враховуються:

- витрати на придбання матеріалів, запасних частин для ремонту за цінами на дату страхового випадку за вирахуванням зносу матеріалів і запасних частин, які замінюються в процесі відновлення (ремонт);

- витрати на оплату ремонтних робіт за тарифами на дату настання страхового випадку.

При цьому, витрати на відновлення не містять в собі витрати, пов'язані зі змінами та/або поліпшенням застрахованого об'єкта, витрати на поточний та/або профілактичний ремонт, а також інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку. При цьому заміна пошкоджених частин і деталей транспортного засобу приймається в розрахунок за умови, що вони шляхом ремонту не можуть бути приведені в стан, придатний для подальшого використання, чи витрати на такий ремонт перевищують витрати з їх заміни на нові. При заміні

пошкоджених деталей чи устаткування на відповідні нові враховується експлуатаційний знос таких частин, деталей і устаткування, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

8.4. Якщо інше не передбачено договором страхування, при розрахунку матеріального збитку не враховуються:

- додаткові витрати, викликані терміновістю проведення робіт;
- витрати на заробітну плату і доставку машиністів, провідників та інших спеціалістів на період ремонтних робіт, крім витрат, які понесені виключно для необхідного перегону составу до місця аварійного ремонту, або при проведенні ходових випробувань составу після аварійного ремонту.

Сума матеріального збитку, пов'язаного із витратами, передбаченими п. 3.5 цих Правил, визначається в розмірі таких витрат, фактично понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами, але не більше лімітів, встановлених договором страхування.

8.5. Загальна сума страхових виплат протягом строку договору за кожний пошкоджений та(або) знищений об'єкт не може перевищувати страхової суми, встановленої для даного засобу залізничного транспорту. Якщо договором страхування передбачені окремі ліміти щодо відшкодування додаткових витрат, пов'язаних із настанням страхового випадку, то загальна сума страхового відшкодування не може перевищувати загальної страхової суми, яка визначена в договорі страхування з врахуванням таких додаткових витрат, згідно до умов п. 5.3 цих Правил.

8.6. Кожна з сторін має право вимагати проведення додаткової незалежної експертизи. Така експертиза проводиться за рахунок сторони, що вимагала її проведення.

У випадку, якщо за результатами експертизи буде встановлено, що відмова Страховика у виплаті відшкодування була необґрунтованою, Страховик бере на себе частку витрат з проведення експертизи, що відповідає співвідношенню суми, у виплаті якої було спочатку відмовлено, і суми відшкодування, виплаченої після проведення експертизи. Витрати на проведення експертизи по випадках, визнаних нестраховими, відшкодовує Страхувальник.

9. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

9.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з умовами договору страхування або згідно до законодавства після встановлення факту настання страхового випадку, підтвердження цього факту документами компетентних органів і визначення розміру страхового відшкодування, на підставі заяви на виплату страхового відшкодування та страхового акту, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначена Страховиком.

9.2. Страховик приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування або про відмову чи відстрочку у виплаті страхового відшкодування протягом одного робочого дня після отримання всіх необхідних документів, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

9.2.1. При позитивному рішенні про здійснення страхової виплати в той же строк складається страховий акт.

9.2.2. При відмові або відстрочці у виплаті страхового відшкодування Страховик повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі протягом 15 днів (якщо інше не передбачено умовами договору страхування) з дня прийняття відповідного рішення, з мотивованим обґрунтуванням причин відмови або відстрочки.

9.3. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування протягом 15 днів (якщо інше не передбачено договором страхування) після оформлення та підписання страхового акту.

9.4. Перелік документів, на підставі яких приймається рішення про виплату страхового відшкодування та необхідних для підтвердження факту настання страхового випадку, його причин, обставин і розміру заподіяного збитку, залежить від застрахованого ризику та обставин події. Основними документами для виплати є:

- письмова заява Страхувальника на виплату з описом обставин страхового випадку;
- цей Договір;

- документи, які підтверджують право власності (володіння, розпорядження на особливих умовах, оренди тощо) на знищений або пошкоджений засіб залізничного транспорту;

- документи компетентних органів (МВС, пожежної охорони, метеослужби тощо), що підтверджують факт, причини та обставини настання випадку, в результаті якого було пошкоджено або знищено застрахований об'єкт;

- матеріали та результати комісії з розслідування події (акт, протокол, наказ, заходи, інформаційна телеграма);

- документи, що підтверджують вартість об'єкту;

- документи, що підтверджують факт наявності застрахованого об'єкту в місці, зазначеному в договорі страхування як місце дії договору страхування, в момент настання страхового випадку;

- документи, що підтверджують повноваження Страхувальника (Вигодонабувача, їх представників) на одержання страхового відшкодування;

- копія рішення суду щодо події, заявленої як страхова, або постанова про припинення кримінальної справи (у випадку порушення кримінальної справи проти Страхувальника, Вигодонабувача або іншої уповноваженої ним особи за фактом події, заявленої як страхова).

9.5. У випадку, якщо наданих документів недостатньо для підтвердження факту настання страхового випадку, визначення причин та обставин його настання, а також розміру завданого збитку, то Страховик письмово повідомляє Страхувальника про необхідність проведення додаткового розслідування обставин страхового випадку, одержання додаткових експертних висновків про розмір заподіяного збитку або інших документів та/або інформації, необхідних для страхової виплати. При цьому Страховик може самостійно направляти запити в компетентні органи про надання відповідних документів та інформації. Обов'язок довести необхідність наявності у Страховика цих документів при вирішенні суперечки в суді покладається на Страховика. Строк складання Страхового Акта при цьому відкладається до моменту отримання такої інформації

9.6. Якщо компетентними органами порушена кримінальна справа проти Страхувальника, Вигодонабувача або уповноважених ним осіб і ведеться розслідування обставин, що призвели до виникнення страхового випадку, строк виплати страхового відшкодування може бути збільшений при необхідності проведення додаткової перевірки обставин страхового випадку або до закінчення розслідування.

9.7. В окремих випадках, якщо проміжок часу між датою встановлення факту настання страхового випадку і датою остаточного визначення розміру збитку перевищує 30 днів, Страховик, на прохання Страхувальника, має право здійснити виплату частини страхового відшкодування. Розмір виплати частини страхового відшкодування визначається Страховиком і згодом враховується при остаточних взаєморозрахунках.

9.8. Якщо страхова премія за договором страхування сплачується в розстрочку, то виплата страхового відшкодування здійснюється після одержання Страховиком повної суми страхової премії, що належить до сплати за весь строк дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

10. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ

10.1. Підставою для відмови Страховика у страховій виплаті можуть бути:

10.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

10.1.2. Вчинення Страхувальником-фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

10.1.3. Подання Страхувальником (Вигодонабувачем) свідомо неправдивих відомостей або документів, що впливають на оцінку ризику при укладанні цього Договору і на об'єктивність встановлення причин і обставин настання випадку, що призвів до матеріального збитку.

10.1.4. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування своїх витрат від особи (осіб) або від імені особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за заподіяння збитків.

10.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

10.1.6. Інші випадки, передбачені законодавством України або договором страхування.

10.2. У випадку, якщо про обставини, перераховані в п. 10.1 цих Правил Страховику стало відомо після виплати страхового відшкодування, то він має право вимагати від Страхувальника повернення сплаченого страхового відшкодування.

11. ВНЕСЕННЯ ЗМІН В ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ

11.1. Зміни умов договору страхування здійснюються за взаємною згодою Страхувальника і Страховика на підставі письмової заяви однієї з сторін протягом п'яти днів з моменту отримання заяви іншою стороною, якщо інше особливо не зазначено в договорі страхування.

11.2. Якщо будь-яка зі сторін не згодна на внесення змін в договір страхування, в той же строк (п. 11.1 цих Правил), вирішується питання про дію договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

11.3. З моменту отримання заяви однією зі сторін до моменту прийняття рішення, що впливає з пп. 11.1 та 11.2 цих Правил, договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.

11.4. Всі зміни в договір страхування вносяться за взаємною згодою сторін та оформлюються Додатковими угодами в письмовій формі. Додаткова угода стає невід'ємною частиною договору страхування з моменту її підписання.

12. ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

12.1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

12.1.1. Закінчення строку дії договору страхування.

12.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

12.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором страхування строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору.

12.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями Законом України; ліквідації страховика у порядку, встановленому законодавством України.

12.1.5. Прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним.

12.1.6. В інших випадках, передбачених законодавством України.

12.2. Дію договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. Дія договору особистого страхування не може бути припинена Страховиком достроково, якщо на це немає згоди Страхувальника, який виконує всі умови договору страхування, та якщо інше не передбачено умовами договору та законодавством України.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

12.3. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

12.4. У разі дострокового припинення договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

13. РЕГРЕС

13.1. До Страховика, що сплатив страхове відшкодування, переходить в межах сплаченої суми право зворотної вимоги (регресу), що Страхувальник (або інша особа, що отримала страхове відшкодування) має до особи, відповідальної за завдані збитки.

13.2. У випадку отримання Страхувальником відшкодування збитків від особи, винної в заподіянні цих збитків, він зобов'язаний у 10-денний строк повернути Страховику отримане від нього страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовані винуватцем події частково та менше отриманого страхового відшкодування, то Страховику повертається частина страхової виплати у розмірі суми, отриманої Страхувальником від особи, винної в заподіянні збитків. Якщо особа, що винна в збитках, компенсувала повністю або частково шкоду, завдану Страхувальнику, до отримання останнім страхового відшкодування, то сума страхової виплати за договором страхування, зменшується на суму отриманої компенсації.

13.3. Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених законодавством строків позовної давнини виявиться така обставина, що повністю або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори за договором страхування між Страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів. Якщо переговори по спірним питанням не дадуть результату, вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Цими Правилами встановлено основні умови добровільного страхування залізничного транспорту однак, за домовленістю сторін у договір страхування можуть бути внесені застереження, доповнення та зміни, виходячи з конкретних умов страхування, що не погіршують становище Страхувальника порівняно з основними положеннями цих Правил та відповідають Закону України "Про страхування", «Цивільному кодексу України» та іншим законодавчим актам України.

15.2. Договором страхування можуть бути передбачені умови, за якими сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за договором страхування, зокрема, форс-мажорні обставини:

15.2.1. Під форс-мажорними обставинами розуміються обставини нездоланної сили, на які сторона не може впливати і за виникнення яких не несе відповідальності, такі як: стихійні явища, війна, бойові дії, суспільні безладдя, державний переворот, а також рішення і дії органів державної влади, якщо такі обставини можуть призвести до об'єктивної неможливості для сторін (сторони) виконати свої зобов'язання за договором страхування.

15.2.2. Сторона, для якої створилась неможливість виконання зобов'язань за цим договором, повинна не пізніше 10 робочих днів з моменту настання форс-мажорних обставин (якщо інше не передбачено договором страхування), сповістити іншу сторону про настання і припинення обставин, що перешкоджають виконанню зобов'язань за договором страхування. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання чи припинення форс-мажорних обставин позбавляє сторону права посилаючись на них.

15.2.3. У випадку виникнення форс-мажорних обставин, строк дії та виконання зобов'язань відсувається відповідно до часу, протягом якого діяли такі обставини.

15.2.4. Якщо форс-мажорні обставини діють протягом 3 (трьох) послідовних місяців, кожна зі сторін буде мати право відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за цим договором, без права відшкодування можливих збитків.

15.2.5. Свідоцтво, видане торгівельно-промисловою палатою України або іншими компетентними органами, є достатнім підтвердженням наявності і тривалості форс-мажорних обставин або інших передбачених договором страхування умов, за якими сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за договором страхування.

15.3. На підставі п. 7.2.3 цих Правил, Страхувальник зобов'язаний письмово інформувати Страховика про всі договори страхування, що укладені або що укладаються з іншими Страховиками щодо предмету договору страхування. При цьому він має вказати найменування інших Страховиків, страхові ризики і розміри страхових сум, номери договорів (полісів) і строки дії договорів страхування.

15.4. Якщо на момент настання страхового випадку стосовно застрахованого засобу залізничного транспорту діяли також інші договори страхування за аналогічними ризиками, відшкодування збитку розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум, на які засіб залізничного транспорту застрахований кожною страховою організацією. Страховик виплачує страхове відшкодування лише в тому розмірі, що припадає на його частку. Загальне страхове відшкодування, отримане Страхувальником від усіх Страховиків, не може перевищувати розміру понесеного збитку.

Додаток 1
до Правил добровільного страхування
залізничного транспорту (нової редакції) 2104.2
на 2-х аркушах, Аркуш 1

**Базові річні тарифні ставки щодо страхування
засобів залізничного транспорту**

Ризики	Базові річні тарифні ставки, у % від страхової суми засобу залізничного транспорту
Транспортні події техногенного характеру	2,0
Транспортні події природного характеру	0,5
Транспортні події, пов'язані з протиправними діями третіх осіб	0,5
Загибель або пошкодження внаслідок транспортних подій («Всі ризики»)	3,0
Повна загибель внаслідок транспортних подій («Всі ризики»)	0,5
Викрадення	0,5

**Базові річні тарифні ставки
щодо додаткових витрат, пов'язаних із настанням страхової події**

Ризики	Базові річні тарифні ставки, у % від страхової суми засобу залізничного транспорту
Витрати, пов'язаними із заходами щодо рятування рухомого складу з метою зменшення збитків	0,5
Витратами щодо розчищення території після настання страхового випадку	0,5

**Коефіцієнти коригування базового страхового тарифу
в залежності від певних чинників**

Чинники, що впливають на розмір страхового тарифу	Коефіцієнт коригування
Тип засобу залізничного транспорту	0,1 – 3,0
Набор ризиків, розмір франшизи, умови страхування тощо	0,05 – 5,0
Характер та умови експлуатації засобу залізничного транспорту	0,5 – 2,0
Умови прийому ризиків на страхування	0,5 – 2,0
Порядок внесення страхового платежу	0,95 – 1,1

Додаток І

до Правил добровільного страхування
залізничного транспорту (нової редакції) 2104.2
на 2-х аркушах, Аркуш 2

При укладанні договору страхування на строк менше одного року розрахунок страхової премії здійснюється за формулою:

$$P_k = P_r * k, \text{ де:}$$

P_k - страхова премія за короткостроковим договором страхування;

P_r - річна страхова премія;

k - коефіцієнт короткостроковості, що приймається з нижченаведеної таблиці.

Строк страхування в місяцях	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
K	0.2	0.35	0.5	0.6	0.65	0.7	0.75	0.8	0.85	0.9	0.95	1.0

При цьому неповний місяць приймається за повний.

При укладанні договорів на строк до 1 місяця страховий тариф може бути встановлений пропорційно кількості днів дії договору страхування.

Норматив витрат на ведення справи встановлюється у розмірі до 40 % від суми страхових платежів та зазначається в договорі страхування.

Актуарій

Я. В. Яценко
(Свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

НАЦІОНАЛЬНА ЕСМ СІА, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
 ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПІСЛУГ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Товариство з обмеженою відповідальністю
 «Національний центр фінансових послуг»

П. Воїтєв

Президент, виконавчий директор

0513541

26.12.2013

Регістраційний номер

«26» листопада 2013 р.

Проінформовано та проанумеровано
 Генеральний директор ВРАТ «УАСК» д.п.п.
 К.О. Шватко